

Nr 30

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 18 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket, m. m.

Genom en den 29 mars 1957 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 164, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden föreslagit riksdagen att

dels antaga ett vid propositionen fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 18 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket,

dels avgiva yttrande över ett vid propositionen likaledes fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 40 § 2 mom. vägtrafikförordningen den 28 september 1951 (nr 648).

De vid propositionen fogade författningsförslagen är av följande lydelse:

1) Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 18 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170)
om polisväsendet i riket**

Härigenom förordnas, att 18 § lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

18 §.

Vad i — — — — — särskilt fall.

Konungen må jämväl för visst polisdistrikt medgiva att särskilda med trafikövervakning sammanhängande uppgifter av enklare beskaffenhet ombesörjas i annan ordning än i denna lag sägs.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1957.

2) Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 40 § 2 mom. vägtrafikförordningen den 28 september 1951
(nr 648)

Härigenom förordnas, att 40 § 2 mom. vägtrafikförordningen den 28 september 1951 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Gällande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

40 §.

2 mom. Vägtrafikant skall efterkomma polisman's anvisningar till trafikens ordnande och stanna, när polisman därtill giver tecken.

2 mom. Vägtrafikant skall efterkomma polisman's anvisningar till trafikens ordnande och stanna, när polisman därtill giver tecken. *Vad nu sagts om polisman skall gälla jämväl annan, som i vederbörlig ordning förordnats att ombesörja i polisverksamheten ingående uppgift rörande trafiken.*

Förare av — — — — — att stanna.

Denna förordning träder i kraft
den 1 juli 1957.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft två i anledning av densamma väckta motioner, nämligen de likalydande motionerna nr 525 i första kammaren av herr *Lundström* och nr 665 i andra kammaren av herr *Carlsson* i Stockholm.

Vad motionärerna hemställt återgives i det följande. I fråga om de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, tillåter sig utskottet att, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till motionerna.

Inledning

Sedan fråga uppkommit om anställande i Stockholm av kvinnlig personal för trafikövervakning och en utredning i ämnet gjorts genom stadens försorg, har inom inrikesdepartementet i februari 1957 upprättats en promemoria, vari nämnda personals ställning upptagits till behandling. För att polisuppgifter skall kunna anförtros annan personal än polismän erfordras enligt promemorian en ändring i lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket, i fortsättningen benämnd polislagen. Vid promemorian har fogats ett förslag till ändring i 2 § nämnda lag, innebärande att till dess första stycke göres ett tillägg av innehåll att Konungen äger för visst polisdistrikt medge att särskild i polisverksamheten ingående uppgift må anförtros annan personal än polispersonal. Vidare föreslås i promemorian en ändring i vägtrafikförordningen av innebörd att den för vägtrafikant i 40 § 2 mom. stadgade hörsamhetsplikten gentemot polisman skall gälla jämväl mot annan, som förordnats att ombesörja i polisverksamheten ingående uppgift rörande trafiken.

Över departementspromemorian har efter remiss yttranden avgivits av riksåklagarämbetet, statspolisintendenten, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Malmöhus, Göteborgs och Bohus län samt polisverksamhetsutredningen ävensom Svenska stadsförbundet och Svenska polisförbundet. Riksåklagarämbetet har överlämnat yttrande av statsåklagaren i Stockholm. Överståthållarämbetet har vid sitt yttrande fogat yttranden från polismästaren i Stockholm, som i sin tur bilagt yttranden av ordnings- och trafikpolisintendenterna därstädes, samt Stockholms stadskollegium, som redovisar yttranden från gatunämnden och rätts- och polisdirektionen i Stockholm. Nämnda länsstyrelser har överlämnat yttrande av landsfogden i länet. Därjämte har vederbörande länsstyrelse bifogat yttranden av polis-kamrarna i Malmö, Hälsingborg och Göteborg samt av Föreningen Malmöhus läns landsfiskaler.

I propositionen, till vilken utskottet i dessa delar får hänvisa, redogöres å s. 7—10 för stadens utredning samt å s. 10—15 för departementspromemorian och yttrandena däröver.

Gällande bestämmelser

Polislagen innehåller de grundläggande bestämmelserna om ansvaret och sättet för polisverksamhetens upprätthållande.

Jämlikt 1 § 2. förstås med polisverksamhet upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, verkställande av spaning och annan undersökning angående brott ävensom den verksamhet i övrigt, som på grund av särskilda stadganden eller hävdvunnet bruk åligger polispersonal i denna dess egenskap. Polisverksamheten på landsbygden omfattar därjämte biträde vid åtgärd i utsökningsmål m. m.

Enligt 2 § skall i polisdistrikt finnas anställda polismän i den omfattning, som erfordras för polisverksamhetens ombesörjande inom distriktet. Därest å viss ort på landsbygden erfordras polispersonal med uppgift utslutande att där upprätthålla ordningen vid enstaka tillfällen, får dock för sådant ändamål i vederbörande polisdistrikt tillsättas en eller flera ordningsmän.

I 18 § föreskrives, att vad i lagen finnes stadgat ej utgör hinder för att polisbevakning på statens bekostnad ombesörjes i annan ordning än i lagen sägs, ej heller för att dylik bevakning anordnas på enskild bekostnad vid visst företag, vid viss tillställning eller eljest i särskilt fall.

Anmärkas må att länsstyrelsen jämlikt 7 § 1 mom. *länsstyrelseinstruktionen den 5 juni 1953 (nr 541)* äger att för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, där så befinnes nödigt, anställa extra polismän på statens bekostnad. Om sådant beslut skall med angivande av skälen här till anmälan göras till chefen för inrikesdepartementet.

Polisens uppgifter samt polismans allmänna åligganden och maktbefogenheter regleras närmare i *allmänna polisinstruktionen den 4 juni 1948 (nr 331)*.

Bland polisens uppgifter nämns i 1 § att söka förebygga brott samt hindra att ordningen och säkerheten eljest störes, att uppdag och utreda begångna brott samt vidtaga erforderliga åtgärder då ordningen och säkerheten eljest blivit kränkt samt att i övrigt lämna allmänheten skydd, upplysning och annan hjälp.

Av polismans åligganden må här återges bestämmelsen i 8 § att polisman, vilken erhåller kännedom om brott som hör under allmänt åtal, skall så snart det kan ske avge rapport därom till vederbörande förman. Är förseelsen obetydlig och klart ursäktlig, äger polismannen dock underlåta att avge rapport och låta saken bero vid ett påpekande eller en erinran till den felande.

Rörande polismans maktbefogenheter sägs i 11 §, att polisman ej får använda strängare medel än förhållandena kräver samt att våld får tillgripas endast då tjänsteuppgiften ej kan lösas på annat sätt. Om det för att upprätthålla allmän ordning är nödvändigt, har polisman enligt 12 § att tillfälligt omhändertaga den som genom sitt uppträdande stör eller innebär en omedelbar fara för ordningen. Omhändertagande skall även ske, då det i andra fall är nödvändigt för att avvärja straffbelagd gärning, mot vilken polisman är pliktig att ingripa. Om omhändertagandet skall anmälan skyndsamt göras hos vederbörande förman. Den omhändertagne får enligt 13 § hållas i förvar så länge fara föreligger för att han kommer att fortsätta att störa ordningen.

Enligt 14 § förstås i instruktionen med polisman, där ej annat framgår av sammanhanget, envar vid polisväsendet anställd som fullgör polisverksamhet.

Av de i instruktionen upptagna bestämmelserna skall de flesta som rör polismans åligganden och samtliga angående polismans maktbefogenheter enligt 15 § i tillämpliga delar äga giltighet på den som med stöd av 18 § polislagen förordnats att utöva polisverksamhet. Bland de bestämmelser som undantagits märks främst möjligheten enligt 8 § att meddela rapportefftergift.

Polisreglementet den 4 juni 1948 (nr 332) innehåller bl. a. bestämmelser om kompetensvillkoren för olika slag av polismän. Av de villkor som ställes på sökande till tjänst såsom polisaspirant eller med aspirant jämförlig extra polisman må här från 23 § nämnas, att sökanden skall ha fyllt 21 år och ha förvärvat för tjänsten erforderlig allmänbildning. I 46 § stadgas, att förordnande för den som skall ombesörja i 18 § polislagen angiven, på enskild bekostnad anordnad polisbevakning (ordningsvakt) meddelas av polischefen eller, om den avsedda bevakningen berör olika polischefers verksamhetsområden, av länsstyrelsen. Förordnande för ordningsvakt skall ange verksamhetens art och omfattning samt den som skall utöva förmanskap över ordningsvakten. Förordnande får ej meddelas annan än den som prövas lämplig att utöva den polisverksamhet, varom fråga är, och må återkallas när som helst. I intet annat fall än som nu sagts får polismyndighet meddela någon förordnande, vilket avser att tillförsäkra honom sådant skydd som enligt strafflagen tillkommer polisman.

De bestämmelser i *strafflagen* som sålunda åsyftas innehålls i 10 kap. I 1 § stadgas, att om någon förgriper sig med våld eller hot därom å innehavare av ämbete eller annan befattning, varmed ämbetsansvar är förenat, då denne är i tjänsteutövning eller för att tvinga honom till tjänsteåtgärd, hindra honom därifrån eller hämnas därför, så dömes han för våld eller hot mot tjänsteman. Vad som sägs om befattning, varmed ämbetsansvar är förenat, skall även gälla befattning, med vilken enligt Konungens förordnande samma skydd skall vara förenat. I 2—6 §§ ges den som är underkastad ämbetsansvar straffskydd mot annan förgripelse än i 1 § sägs, mot våldsamt motstånd vid tjänsteutövningen, mot smädelse och annan missfirmelse samt mot bestickning.

Vilka som är underkastade ämbetsansvar och sålunda åtnjuta skydd enligt nämnda bestämmelser framgår av 25 kap. 11 § och 26 kap. 22 § strafflagen. Enligt förstnämnda lagrum är bl. a. »de tjänstemän som under ämbets- och förvaltningsmyndigheterna lyda» och »andra som förordnats att förrätta ämbets- eller tjänsteärende» underkastade ämbetsansvar. Hit hör enligt stadgad praxis polisman.

Såsom tidigare anförts kan Konungen förordna att annan befattningshavare än sådan som är underkastad ämbetsansvar skall åtnjuta samma skydd som ämbetsman. Dyligt förordnande har meddelats i *kungörelsen den 30 december 1948 (nr 794) med förordnande om ämbetskydd för vissa befattningshavare*. De personer som där avses är dels befattningshavare som

handhar säkerhets- eller ordningstjänst vid kanal- eller slussverk eller järnvägsanläggning, dels vaktpost och annan för bevakning eller upprätthållande av ordning tjänstgörande krigsman, dels ock den som eljest fullgör bevaknings- eller ordningsuppgift för försvarsväsendet och därvid bär uniform eller märke, tydligt utvisande denna uppgift.

Slutligen må här också erinras om vissa maktbefogenheter, som tillkommer polisman enligt *vägtrafikförordningen*. Sålunda äger polisman enligt vägtrafikförordningen att undersöka fordons beskaffenhet och utrustning och därvid provköra fordonet samt förbjuda och hindra användandet av det samma (9 och 23 §§), att kontrollera huruvida förare av motordrivet fordon innehar körkort eller annan handling som skall medföras under färd (10 § 6 mom., 12 § 2 och 4 mom., 13 § 4 mom., 27 § 4 mom., 29 § 4 mom., 37 § 2 mom. och 74 §), att förbjuda och hindra förare av fordon som kan antagas vara onykter eller eljest sakna nödiga förutsättningar för förandet att föra fordonet (28 § 2 mom.) samt att förbjuda och hindra fortsatt färd med fordon, som befinner vara så lastat att färden uppenbarligen inte kan äga rum utan fara eller olägenhet (52 § 3 mom. och 57 § 1 mom.). I 40 § 2 mom. stadgas därjämte, att vägtrafikant skall efterkomma polismanns anvisningar och stanna, när polisman därtill giver tecken.

Departementschefen

Föredragande departementschefen, statsrådet Hedlund, anför i propositionen följande:

»Den starka ökningen av motorfordonsbeståndet i landet har — särskilt i de centrala delarna av de största städerna — medfört att gatuutrymmena inte räcker till för både en obegränsad parkering och den löpande trafiken. Olika åtgärder har vidtagits för att komma till rätta med den alltmer ökade trängseln på gatorna. På vissa gator har sålunda parkering förbjudits helt eller under högtrafiktid. Vidare har särskilda parkeringsplatser för tidsbegränsad, avgiftsbelagd parkering inrättats i syfte att från den centrala staden få bort de långtidsparkerade fordonen. För att dessa åtgärder skall bli effektiva krävs emellertid en fortlöpande kontroll av bestämmelsernas efterlevnad. Antalet rapporterade parkeringsförseelser under de senaste åren vittnar om att åtskilligt göres i detta hänseende från polisens sida. Av vad särskilt ordnings- och trafikpolisintendenterna i Stockholm anfört i ärendet är det dock uppenbart, att ordningspolisen i Stockholm med de vakanser som för närvarande föreligger är för fåtalig för att kunna bemästra situationen.

Problemet med den bristande parkeringskontrollen bör man givetvis i första hand och så långt det är möjligt söka lösa genom att rekryteringen till polistjänsterna stimuleras. I remissyttrandena har man härvidlag framhållit lämpligheten av att även kvinnor rekryteras till ordningspolisen. Jag delar denna mening och tror att åtskilligt skall kunna vinnas på denna väg.

Emellertid torde man inte kunna tillgodose de föreliggande akuta behoven enbart genom att stimulera polisrekryteringen. Remissinstanserna är sålunda med några få undantag ense om att extraordinära åtgärder i dagens läge måste vidtagas. Det uppslag med en särskild trafikövervakarkår som väckts och gjorts till föremål för viss utredning inom Stockholms stadsförvaltning får ses mot bakgrund härav. Förslaget går ut på att till vissa uppgifter i polisens trafikarbete försöksvis skall användas kvinnlig personal som fått en på dessa uppgifter direkt inriktad utbildning. Utbildningen är sålunda avsedd att bli mera begränsad än den vanliga polisutbildningen. Även om vissa principiella betänkligheter anmälts mot förslaget har dock de allra flesta av de hörda myndigheterna och organisationerna inte velat motsätta sig att försök göres i enlighet härmed. För egen del anser jag också att uppslaget inte bör lämnas oprövat. De principiella betänkligheterna synes mig kunna vika, om de uppgifter som anföretros annan personal än polispersonal endast är av enklare beskaffenhet och ges en klar avgränsning från övriga polisuppgifter. Att stadens utredning uteslutande tar sikte på en kår av kvinnliga trafikövervakare synes grunda sig på de överväganden som i samband därmed gjorts beträffande rekryteringsmöjligheterna till kåren. Hinder bör enligt min mening i och för sig inte föreligga för att även män anställas som trafikövervakare.

Enligt departementspromemorian skulle på trafikövervakarna få läggas följande uppgifter, nämligen övervakning av parkerings- och stoppförbudsbestämmelsernas efterlevnad, rapportering av förseelser häremot samt upplysningsverksamhet rörande dessa bestämmelser och förefintliga parkeringsutrymmen. En sådan avgränsning av arbetsuppgifterna synes mig lämplig. Någon utvidgning av arbetsområdet för försöksgruppen till att omfatta andra i polisverksamheten ingående uppgifter har inte förordats under remissbehandlingen av promemorian, även om gatunämnden i Stockholm antytt att alltför stor försiktighet iakttagits. Vissa remissmyndigheter har ansett att uppgifterna borde inskränkas ytterligare, så att kontrollen endast skulle avse den tidsbegränsade fordonsuppställningen. En sådan restriktivitet anser jag inte erforderlig från förut angivna utgångspunkter. Med hänsyn härtill och då det är angeläget, att polispersonalen i den utsträckning det är möjligt befrias från enklare uppgifter för att med större kraft kunna sättas in på det mera komplicerade polisarbetet förordar jag, att departementspromemorians förslag på denna punkt lägges till grund för försöksverksamheten.

När det gäller trafikövervakarnas ställning och befogenheter synes övervägande skäl tala för den av åtskilliga remissmyndigheter hävdade uppfattningen, att trafikövervakarna bör förordnas till ordningsvakter. Härigenom får alla sådana frågor som polisedningens inflytande på personalens tillsättning och entledigande samt förmanskapet och tjänstgöringsföreskrifter för personalen sin naturliga lösning. Vidare får trafikövervakarna på detta

sätt automatiskt de polisman enligt polisinstruktionen tillkommande befogenheter, som kan erfordras för att fullgöra de uppgifter förordnandet avser, dock med undantag för polismans rätt att meddela rapporteftergift. Frågan om rapporteftergift torde få övervägas i annat sammanhang. Ordningsvaktsförordnande torde icke medföra att trafikövervakarna skulle få de befogenheter, som enligt vägtrafikförordningen tillkommer polisman, t. ex. rätt att kontrollera körkort och andra handlingar som skall medföras under färd med motorfordon. Inte heller torde den för vägtrafikanter i vägtrafikförordningen föreskrivna hörsamhetsplikten mot polisman f. n. gälla gentemot ordningsvakt. Det synes om icke nödvändigt så dock lämpligt att trafikövervakarna kan ges samma ställning som polisman åtminstone i sistnämnda hänseende.

Det är väsentligt, att allmänheten får klart för sig att den inte kan ställa krav på att trafikövervakarna liksom polispersonalen skall inskrida mot person som stör ordningen eller kunna hjälpa till rätta i olika besvärliga situationer. För att motverka sådana felaktiga föreställningar bör, såsom också genomgående betonats under remissbehandlingen, trafikövervakarna uniformeras på ett sätt som klart skiljer dem från polispersonalen.

De lagstiftningsåtgärder som erfordras för att här föreliggande förslag skall kunna genomföras är i första hand en ändring i polislagen. I dess 2 § stadgas nämligen, att i polisdistrikt skall polismän finnas anställda i den omfattning, som erfordras för polisverksamhetens ombesörjande inom distriktet. Denna regel utgör enligt vad som sägs i 18 § ej hinder för att polisbevakning på statens bekostnad ombesörjes i annan ordning och ej heller för att dylik bevakning anordnas på enskild bekostnad vid visst företag, vid viss tillställning eller eljest i särskilt fall. Polisverksamhet som det åligger polisdistrikt att svara för skall sålunda fullgöras av polismän. Eftersom de uppgifter trafikövervakarna skulle få otvivelaktigt ingår och alltjämt avses skola ingå i polisverksamheten, blir det nödvändigt att göra undantag från berörda bestämmelse. Undantaget kan göras antingen direkt i 2 § eller sammanföras med de övriga undantagen i 18 §. Då trafikövervakarna enligt vad jag tidigare förordat bör erhålla ordningsvaktsförordnande och då polisinstruktionen och polisreglementet vid regleringen av ordningsvakternas ställning hänvisar till 18 §, torde det vara lämpligast att ändringen hänföres till denna.

Såsom framgått av vad jag inledningsvis anfört, bör utvägen att anförtro polisuppgifter åt annan personal än polispersonal inte få tillgripas i andra fall än då verksamheten inte kan tillgodoses på annat sätt. Det bör därför ankomma på Kungl. Maj:t att efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall medgiva när så må ske. Prövningen bör bl. a. avse de uppgifter som personalen skall ombesörja och de kvalifikationer personalen skall besitta. Andra polisuppgifter än sådana som sammanhänger med trafikövervakningen och som är av enklare beskaffenhet bör överhuvud-

taget inte få fullgöras på detta sätt. Ändringen i polislagen bör alltså få formen av ett tillägg till 18 § av innehåll att Konungen må för visst polisdistrikt medgiva att särskilda med trafikövervakningen sammanhängande uppgifter av enklare beskaffenhet ombesörjes i annan ordning än i lagen sägs.

För att ordningsvaktsförordnande skall kunna meddelas trafikövervakarna erfordras jämväl viss ändring i polisreglementet. Sådan ändring kan ske i administrativ ordning. I anslutning till förordnande bör meddelas föreskrifter om vilka skyldigheter och befogenheter som skall gälla för trafikövervakaren.

Det tidigare anförda har visat, att en ändring också är nödvändig i vägtrafikförordningen, om trafikövervakarna vid fullgörandet av sina uppgifter skall kunna göra anspråk på att bli åtlydda vid meddelandet av anvisningar rörande trafiken. Erforderlig ändring torde lämpligast åstadkommas på det sättet, att i 40 § 2 mom. vägtrafikförordningen göres ett tillägg med innebörd att vad i detta moment sägs om polisman skall gälla jämväl annan, som förordnats att ombesörja i polisverksamheten ingående uppgift rörande trafiken.»

Motionerna

I motionerna framhålles, att även vid parkeringskontroll understundom erfordrades ett diskretionärt bedömande, som förutsatte ingående känedom om gällande trafikregler och deras tillämpning. Av stort allmänt värde vore dessutom att trafikanterna vid förseelser av bagatellartad karaktär finge vägledning och rådgivning. Enligt motionärerna medgäve emellertid de föreslagna trafikövervakarnas bristfälliga utbildning icke en sådan bedömning som erfordrades för nämnda uppgifter, som kunde fullgöras endast av polispersonal med reguljär utbildning. Motionärerna finner därför angeläget, att trafikövervakarnas uppgifter klart avgränsas till kontroll av den tidsbegränsade fordonsuppställningen samt efterlevnaden av parkerings- och stoppförbud. Med stöd av vad så anförts hemställes i motionerna, att riksdagen måtte uttala, »att de föreslagna särskilda trafikövervakarnas uppgifter klart avgränsas till kontroll av tidsbegränsad fordonsuppställning och efterlevnaden av stoppförbud»

Utskottet

Den i förevarande proposition föreslagna ändringen i polislagen ger möjlighet att å annan personal än polis överföra vissa enklare med trafikkontrollen sammanhängande uppgifter. Avsikten med lagändringen är att möjliggöra inrättandet av särskilda snabbutbildade trafikövervakarkårer. En sådan förutsattes i första hand skola komma till stånd i Stockholm, där till-

2 — Bihang till riksdagens protokoll 1957. 9 saml. 1 avd. Nr 30

gänglig polispersonal ej synes i erforderlig omfattning medhinna de trafikövervakande uppgifterna. Mot det framlagda förslaget kan givetvis, såsom tämligen allmänt skett vid remissbehandlingen av detsamma, anföras vissa principiella invändningar. Det är sålunda knappast fullt tillfredsställande att genom särlagstiftning av nu föreslagen karaktär utbryta vissa uppgifter från den av polislagen angivna allmänna polisverksamheten och överföra dessa å mindre kvalificerad personal. I stället bör man uppenbarligen i första hand söka effektivisera polisrekryteringen. Härvidlag vill utskottet i likhet med flera remissinstanser visa på möjligheten att för trafikövervakning anställa kvinnor såsom poliser. Något hinder häremot enligt gällande polislagstiftning föreligger ej, förutsatt att de kvinnliga poliserna erhåller vanlig polisutbildning och anställs på samma sätt som manlig polispersonal. Enligt vad en av Stockholms stad verkställd utredning ger vid handen, har man utomlands gynnsamma erfarenheter av kvinnlig polis i ordningstjänst, och det upplyses, att i Storbritannien sådan polis med gott resultat tagits i anspråk även för trafikövervakning.

Emellertid synes behovet av en skärpt trafikkontroll i Stockholm te sig så angeläget, att i avvaktan på resultat av en effektiviserad polisrekrytering även mera omedelbart verkande åtgärder bör övervägas. Vad då angår möjligheterna att minska polisens arbetsbelastning genom att överföra viss polisverksamhet å annan personal är tydligt, att de anförda principiella betänkligheterna häremot minskar i samma mån som de överförda uppgifterna begränsas på ett klart och entydigt sätt samt den nya personalen erhåller en mot de begränsade arbetsuppgifterna svarande utbildning. Vid en sålunda gjord avvägning mellan den hävdade principuppfattningen och behovet av extraordinära åtgärder finner sig utskottet böra godta, att lagstiftningen ger möjlighet till att för enklare trafikkontrollerande uppgifter särskilda trafikövervakarkårer inrättas.

I propositionen förutsättes, att trafikövervakarna skall betros med övervakning av parkerings- och stoppförbudsbestämmelsernas efterlevnad, rapportering av förseelser häremot samt upplysningsverksamhet rörande dessa bestämmelser och förefintliga parkeringsutrymmen. I motionerna I: 525 och II: 665 föreslås emellertid en mer inskränkt kompetens. Trafikövervakarnas uppgifter bör sålunda enligt motionärerna klart avgränsas till kontroll av tidsbegränsad fordonsuppställning och efterlevnaden av stoppförbud. Mot detta förslag kan emellertid anföras, att om man tar steget att inrätta en särskild trafikövervakarkår, denna också måste få så vidsträckt uppgifter, att dess insats kan bli av verkligt praktisk betydelse. Därtill kommer, att trafikövervakarnas arbetsuppgifter synes i propositionen avgränsade på ett naturligare sätt än i motionsförslaget. Det skulle sålunda knappast väcka förståelse hos allmänheten, om i enlighet med motionärernas förslag trafikövervakarna ingrepe i de fall då en tidsbestämmelse för parkering överträtts men lämnade andra samtidigt iakttagna parkeringsförseelser

obeivrade. Med hänsyn till vad sålunda framhållits och då de uppgifter som enligt propositionen skall kunna åläggas den särskilda trafikövervakarkåren synes på ett tillfredsställande tydligt sätt avgränsade från andra polisuppgifter, finner sig utskottet i denna del böra biträda propositionens förslag.

Utskottet har vid sin granskning ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet får därför hemställa,

A) att riksdagen måtte antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag angående ändrad lydelse av 18 § lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket;

B) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen ej funnit anledning till erinran mot det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 40 § 2 mom. vägtrafikförordningen den 28 september 1951 (nr 648);

C) att motionerna I: 525 och II: 665 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 maj 1957

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Ahlkvist, Branting, Lindblom, Lode-
nius, fru Sjöström-Bengtsson och herr Ollén;

från a n d r a kammaren: herrar Rylander, Hedqvist, Gustafsson i Borås,
Onsjö, fru Johansson, herrar Fröding, Svensson i Krokstorp och Lundqvist.